

Datum
2021-08-11

Diarienummer
KFN-2021/214

Handläggare
Mats Wesslén
08-535 317 37
Mats.Wesslen@huddinge.se

Kultur- och fritidsnämnden

Val av konstgrässystem Snättringe bollplan

Förslag till beslut

1. Kultur- och fritidsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 11 augusti 2021.
2. Kultur- och fritidsnämnden beslutar att anlägga ett 50 mm konstgrässystem utan PAD med sand och ifyllnad av EPDM och med utbyggnad av slutet dräneringssystem med granulatfällor på Snättringe bollplan i enlighet med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

Kultur- och fritidsnämnden godkände den 3 mars 2020 uppförandet av en konstgräsplan i Snättringe.

Stockholm vatten och avfall (SVOA) har under 2021 uppfört så kallade skyfallsmagasin under halva bollplanen.

Efter att SVOA avslutat arbetet på planen kommer kultur- och fritidsförvaltningen att beställa anläggning av en konstgräsplan från Huddinge samhällsfastigheter AB.

Förvaltningen förordnar beställning av:

- Ett 50mm konstgrässystem utan PAD med sand och ifyllnad av återvunnen EPDM och med utbyggnad av slutet dräneringssystem med granulatfällor. Då detta system är billigare än ett sandfyllt konstgrässystem och med mer accepterad spelkänsla är detta att föredra. Det viktiga är dock att förvaltningen får möjlighet att utforma åtgärder för att granulatet skall stanna på planen. Kostnaden blir aningen högre än ett sandfyllt system med dessa åtgärder.

Beskrivning av ärendet

Den 3 mars 2020 godkände kultur- och fritidsnämnden förvaltningens förslag, KFN-2020/25.69, om uppförande av en 11-spels konstgräsplan i Snättringe, fastigheten Skogsäng 1:29.

Stockholm vatten och avfall (SVOA) har under 2021 anlagt skyfallsmagasin under hälften av Snättringeskolans bollplan.

Efter att skyfallsmagasinen nu färdigställts kommer kultur- och fritidsförvaltningen att av Huddinge samhällsfastigheter AB beställa anläggning av en 11-spels konstgräsyta på bollplanen.

Kultur- och fritidsförvaltningen för diskussioner med barn- och utbildningsförvaltningen som planerar för en ombyggnation av Snättringeskolans gymnastiksal där renovering av två gamla omklädningsrum med dusch och toaletter planeras. Detta skulle utöka antalet omklädningsrum vilket skulle skapa tillgång till omklädningsrum under kvällar och helger för verksamheter på bollplanen.

Situationsplan över Snättringe bollplan med omgivningar

Vid anläggande av ny konstgräsplan på en befintlig grusyta krävs inte bygglov.

Bakgrund:

Kvalitet eller spelaregenskaper på ett konstgrässystem testas av ett av UEFA ackrediterat laboratorium som i det fall testerna uppfyller ställda krav utfärdar ett certifikat för konstgrässystemet.

FIFA quality och FIFA quality PRO är de två kvaliteter på konstgräs som används av UEFA för certifiering. FIFA quality är avsett för breddfotboll och FIFA quality PRO är avsett för spel i allsvenskan.

Konstgrässystemet innehåller konstgräset med dess egenskaper samt ifyllnad (infill) och eventuellt ett stötupptagningshämmande underlag vilket installeras under konstgräset (PAD).

Något förenklat gäller att ett konstgräs upp till 40 mm stråhöjd behöver en PAD för att uppnå de spelaregenskaper som skall uppfyllas enligt testcertifikat. Ett konstgrässystem som har 50 eller 60mm stråhöjd har mer ifyllnadsmaterial såsom sand (för stabilitet och skydd) samt granulat som oftast består av gummi, mestadels SBR (återvunna bildäck) eller EPDM och TPE som finns med både återvunnet och nyproducerat gummi och därför kan installeras utan PAD och samtidigt uppfylla testkraven.

I Sverige finns det dessutom ytterligare en aspekt gällande val av stråhöjd. Varje år skadas konstgräsplaner då det uppstår ojämnheter på grund av hjulspår efter traktorer som används för att underhålla planerna. Detta inträffar under våren när tjälen är på väg att försvinna men finns kvar en bit ner i marken, vatten pressas undan när underhållsfordon kör och då uppstår dessa skador. PAD bidrar till att detta uppstår. För att åtgärda dessa skador måste både konstgräs och PAD skäras upp och marken återställas. Detta minskas avsevärt med konstgrässystem utan PAD.

Efter den uppmärksammade debatten om mikroplaster i fotbollsplaner har ett antal varianter tagits fram såsom:

- Sandfyllda system utan infill (Finns i Huddinge Kommun bl.a i Vreten)
- Kork (som alternativ till gummi).
- Organiska varianter med kokos, sockerrör eller olivkärnor

Kortfattat kan dessa varianter beskrivas som ersättningsmaterial till gummi och dess egenskaper är mindre lämpade för svenskt klimat. De är flyktiga och driver iväg vid regn eller vind, men framför allt begränsas all möjlighet till spel över vintern då dessa alternativa material fryser och att ploga en plan blir omöjligt utan att materialet följer med. De alternativa fyllnadsmaterialen bryts även ner i mindre partiklar vilket gör att det måste tillföras stora mängder av dessa varje år. Detta medför dessutom rent klimatmässigt ökad användning av fossila bränslen för transporter och underhåll/installation.

Mot bakgrund av det ovan angivna identifierar förvaltningen två konstgrässystem att ta ställning till:

- Ett sandfyllt system med PAD som uppfyller egenskaperna för breddfotboll men trots allt lämnar olika/annorlunda egenskaper som har mött kritik från föreningar. Ett sandfyllt system är ur ett driftalternativ sämre då sanden under kallare delar av året upplevs som halt att spela på.
- Ett 50mm konstgrässystem utan PAD med sand och ifyllnad av återvunnen EPDM och med utbyggnad av slutet dräneringssystem med granulatfällor. Då detta system är billigare än ett renodlat sandfyllt konstgrässystem och med mer accepterad spelkänsla är detta att föredra. Det viktiga är dock att förvaltningen får möjlighet att utforma åtgärder för att granulatet skall stanna på planen. Kostnaden blir uppskattningsvis cirka 9 % högre än ett sandfyllt system med dessa åtgärder.

De åtgärder som skulle vidtas för att säkra utsläpp av microplaster är bl.a följande

- Slutet dräneringssystem med acodrain-ränna och filter.
- Granulatfilter i dagvattenbrunnar som töms.
- Större yta med galler över en nedsänkt "låda" vid utgångar som töms.
- Mot samtliga passager i staketet installeras sandfyllt konstgrässystem som fästes i bollplanka 20-30 cm upp på omgärdande staket vilket inte lämnar utrymme för granulatflykt.

Nämnda åtgärder skapar andra förutsättningar även i drift- och underhållsfunktionen. Det kommer att innebära ett ökat behov av underhåll då granulatet som fastnar i granulatfällorna kommer att samlas in och dokumenteras.

Kostnaderna för att bygga en säker konstgräsplan med ovan beskrivna åtgärder bedöms vara något dyrare än ett sandfyllt system. Mot bakgrund av den debatt och de synpunkter som uppkommit gällande spelegenskaper bedöms denna kostnad vara motiverad då förvaltningen även får en möjlighet att utvärdera och skapa en modell för att motverka spridning av microplaster.

Kostnaderna för konstgrässystemen ligger uppskattningsvis på:

2,3 mnkr för ett sandfyllt system

2,1 mnkr för ett system med granulat men med en bedömd merkostnad på cirka 400 tkr. för att uppnå ett säkert system som även kan bidra till ökad medvetenhet bland brukare gällande hantering och faktiska värden.

Till det kommer kostnader för markarbeten och andra åtgärder vilka sammantaget är svårbedömda men bedöms rymmas inom budget.

Förvaltningens synpunkter

Ofta har diskussionerna om konstgräs handlat om spelaregenskaper och mängden granulat eller mikroplaster som riskerar hamna i naturen. Som en effekt av det har

ett antal olika alternativ till gummi tagits fram. Det finns idag ett antal olika underlag för konstgräs. Kork, olivkärnor, kokos med mera.

Förvaltningen förordar att kultur- och fritidsnämnden godkänner att förvaltningen beställer ett 50mm konstgrässystem utan PAD med sand och ifyllnad av återvunnet EPDM och med utbyggnad av slutet dräneringssystem med granulatfällor.

Vad gäller toaletter och omklädningsrum så pågår diskussioner med barn- och utbildningsförvaltningen då planer finns att renovera delar av Snättringeskolans gymnastiksal och på så sätt tillföra två omklädningsrum med toaletter.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Förvaltningen bedömer att anläggandet av en konstgräsplan på Snättringeskolans bollplan totalt kommer att kosta omkring 8 mnkr.

I den bedömningen ingår osäkerhet kring kostnader för markarbetens samt även höjd för ökade materialkostnader som en följd av de globala prisökningarna på transporter och råvaror i spåren av pandemin.

Hans Ullström
tf Kultur- och fritidsdirektör

Caroline Frank
Verksamhetschef idrott och anläggning

Beslutet ska skickas till

Verksamhetschef idrott och anläggning